

Varhaiskasvatuksen kahdeksan (8) lastenhoitajan tehtävän muuttaminen varhaiskasvatuksen varahenkilöiksi vastaamaan välitöntä sijaistarvetta

Opetuslautakunta 17.05.2022 § 37
2874/01.01.00.04/2022

Valmistelija

varhaiskasvatusjohtaja Anna Karlsson,anna.karlsson@salo.fi, 02 778 7850

Varhaiskasvatuslain (540/2018, 25§) mukaan kunnan, kuntayhtymän ja yksityisen palveluntuottajan on huolehdittava, että varhaiskasvatuksessa on riittävä määrä eri kelpoisuusvaatimukset täyttävää henkilöstöä. Tavoitteena on taata lakisääteinen varhaiskasvatuspalvelu ja varhaiskasvatuslain mukainen riittävä henkilöstö, jotta varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa ja jotta myös vammaisten ja muiden lasten tuen tarpeisiin vastataan.

Päiväkodissa tulee kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä olla varhaiskasvatuksessa olevien lapsien määrään, heidän ikäänsä ja varhaiskasvatuksessa päivittäin viettämäänsä aikaan suhteutettuna riittävä määrä henkilöitä, joilla on tässä laissa säädetty varhaiskasvatuksen opettajan, sosionomin tai lastenhoitajan ammatillinen kelpoisuus. Mitoituksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksessa. Asetuksessa on säädetty erikseen suhdeluvut vähintään kolme vuotta täyttäneille lapsille 1:7 ja alle kolmivuotiaille lapsille 1:4. Päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolme varhaiskasvatuksen tehtävissä olevaa 1 momentissa tarkoitettua henkilöä vastaava määrä lapsia.

Salossa on 25 päiväkotia, joiden toiminta on jakaantunut 32 eri kiinteistöön ja 93 eri päiväkotiryhmään, joissa jokaisessa työskentelee kolme kasvatusvastuullista työntekijää. Päiväkotien aukioloajat ovat klo 06–18 välillä huoltajien tarpeen mukaan 10–12 h päivässä.

Esimerkkinä päiväkodin yhden lapsiryhmän lakisääteinen kolmen työntekijän työehtosopimuksen mukaiset poissaolot vuoden aikana ilman äkillisiä poissaoloja ovat 193 päivää. Tämä luku sisältää henkilöstön vuosilomat, lakisääteisen täydennyskoulutuksen, sekä varhaiskasvatuksen opettajan VES-vapaapäivät ja lapsiryhmän ulkopuolisen työajalla tapahtuvan suunnittelun. Päiväkodeissa työskentelee 370 työntekijää. Varhaiskasvatuksen henkilöstön sairauspoissaololuvut ovat korkeat. Alkuvuoden kolmen kuukauden tilastointijaksossa on sairaslomia yhteensä 3365 päivää. Esimerkilapsiryhmään suhteutettuna henkilöstön sairauspoissaoloja kertyy noin sata päivää vuodessa. Toimintavuodessa on keskimäärin 255 työpäivää. Esimerkki havainnollistaa, että päiväkodit tarvitsevat varahenkilöitä.

Poikkeaminen varhaiskasvatuslain 35 §:ssä tarkoitetusta suhdeluvusta ei ole sallittua henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. Poissaoloihin tulee varautua etukäteen riittävällä henkilöstöllä. Varhaiskasvatuksen järjestäjien on huolehdittava siitä, että on riittävät ja toimivat sijais- tai muut varajärjestelyt myös henkilöstön äkillisiin ja yllättäviin poissaolotilanteisiin. Tämä uusi momentti tuli voimaan 1.8.2021 alkaen.

Lakisääteinen henkilöstömitoitus tarkastellaan aina samassa rakennuksessa tapahtuvana toimintana. Ulkopuolisten sijaisten saaminen Kuntarekryjärjestelmän kautta ei ole ollut riittävää ja sijaistarve on jatkuvaa huomioiden muuttuneen lainsäädännön vaatimukset. Jatkuva sijaispula ja sijaisten haku vie esimiesten työaikaa ja voimavaroja sekä vie pois aikaa johtamiselta.

Varhaiskasvatuksen jatkuvaa ja pysyvää sijaistarvetta voidaan parantaa palkkaamalla varhaiskasvatuksen lastenhoitajia varahenkilöiksi. Kuntaliitoksen jälkeen varhaiskasvatuksen lastenhoitajien määrää nostettiin palkkaamalla varahenkilöitä. Sijaispoolin vahvuus on 23 työntekijää ja tehtävät jakautuvat alueellisesti eri yksiköiden kesken. Tämä ei ole ollut riittävää tarpeeseen nähden. Kuntarekryjärjestelmästä on 1.1-14.4.2022 saatu sijainen vain 54 %:iin sijaisuuksista. Sijaisia on järjestelmän kautta palkattu samana aikajaksona 5867 työvuoroon.

Piritan avoimen toiminnan lakkauttamisen ja vuorohoitotoiminnan uudelleen järjestelyiden myötä on varhaiskasvatuksessa vapautunut viime syksyn talousarviokäsittelyn jälkeen kahdeksan (8) varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtävää. Näitä avoimia tehtäviä on käytetty päiväkotien äkillisiin sijaisjärjestelyihin mm. koronasta johtuviin henkilöstön poissaoloihin. Nyt määräaikaisesti täytetyt tehtävät voitaisiin käyttää päiväkotien varahenkilöresurssin lisäämiseen sijaispooliksi alueittain.

Esitettävien varahenkilöiden (8) palkkarahat on olemassa talousarviossa. Nimikemuutoksia ei tarvita, koska varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtävänkuvaus ja nimike on sama. Henkilöstömäärä ei muutu, tehtäviä on käytetty nykyisessä vahvuudessa sijaisuuksiin, koska Kuntarekryn kautta sijaisia ei ole saatavissa riittävästi. Varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee taata riittävä määrä kelpoisuusehdot täyttävää henkilöstöä. Esitettävä muutos ei lisää varhaiskasvatuksen henkilöstökuluja.

Esittelijä	Sivistyspalveluiden johtaja
Päätösehdotus	Opetuslautakunta päättää muuttaa varhaiskasvatuksen kahdeksan (8) lastenhoitajan tehtävää varahenkilöiksi vastaamaan välitöntä sijaistarvetta. Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta heti kokouksessa.
Päätös	Opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen. Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta heti kokouksessa.
Tiedoksianto	Päiväkotien johtajat Varhaiskasvatuksen toimistosihteerit